మృగతృష్ణ

భమిడిపాటి రామగోపాలం

''వాల్తేరులో ఉద్యోగమాండి."

గీత తలతిప్పి అతని వేపు చూసింది.

ముప్పయేళ్ళుంటాయి అతనికి. తెల్లటి ఫుల్‌హాండ్స్ టెర్లిన్ షర్టు, నీలం రంగు స్ట్రెచ్‌లాన్ బెల్‌బాటమ్‌లో టక్‌చేసుకున్నాడు. కళ్ళతో పెదవులతో అందంగా నవ్వుతున్నాడు.

"అవునండి." అని చెప్పేసి ఎందుకు చెప్పానా అని తను ఈ సంభాషణకిచ్చిన అవకాశానికి పశ్చాత్తాప పడుతూనే, నేను వాల్తేరు వెళుతున్నానని యితనికి కెలా తెలిసిందని ఆశ్చర్యపడ్డది.

"నేనూ వాల్తేరే వెళ్తున్నాను" అని తిరుగు బాణంలా చెప్పి అతను పాంటు చివర అంటీఅంటనట్టున్న దుమ్ముని రెండు వేళ్లతో దులుపుకున్నాడు.

'అలాగా' అనుకుని వూరుకుంది గీత. మాటకి మాట తెగులు. ఊరుకున్నంత ఉత్తమంలేదు.

"నేను మెడికల్ రిప్రజెంటెటివుగా పనిచేస్తున్నాను. మా కంపెనీకి విశాఖపట్నంలో ఎవరూ లేరు. బెజవాడలో వుంటూ ఆరు జిల్లాల పనిచూస్తున్నాను." అన్నాడతను.

గీత అతనివేపు చూసి ఊరుకుంది.

''నాపేరు సరోజ్ కుమార్."

"........."

"మీ పేరేంటో తెలుసుకోవచ్చా?"

"గీత. నేను యూనివర్శిటీలో క్లర్క్‌గా వున్నాను... వర్కింగ్ వుమెన్స్ హాస్టల్లో వుంటున్నాను. నైట్ కాలేజీలో బి. కామ్. చదువుతున్నాను."

"మిమ్మల్ని తెలుసుకుంటున్నందుకు సంతోషంగా వుంది"అని రెండు చేతులూ జోడించాడతను.

గీత అప్రయత్నంగా నమస్కారం చేసింది.

సన్నటి, పొడుగాటి వేళ్ళుగల ఆ అరచేతులవేపు,నాలుగు బంగారు గాజులు ఒకదానికి, నల్లస్ట్రాప్‌తో రోల్డ్‌గోల్డ్ స్క్వేర్ వాచి ఒకదానికి గల ఆమె ముంజేతులవేపు పరీక్షగా చూసి మళ్ళీ చిరునవ్వు నవ్వాడు సరోజ్‌కుమార్.

"మీలాంటి వాళ్ళు ఆ బి. కామ్. కూడా పూర్తి చేస్తే, అనుభవం వుంది కనుక ఏ బ్యాంక్‌వాళ్ళైనా తీసుకుంటారు.''

"థ్యాంక్యు."

"మీరు సికింద్రాబాదులో యెక్కారు. మిమ్మల్ని చూడగానే యెందుకో పరిచయం చేసుకోవాలనిపించింది. కండక్టర్ చెప్పాడు, మీరు వాల్తేరు వెడుతున్నారని."

తొలిచూపులోనే నా గురించి భోగట్టా చేయాలని కోరిక కలిగిందన్నమాట - అనుకుని హేళన అతని మీద, ఆనందం తనమీద కలిగి రెండు నవ్వులు ఒకటిగా పోసుకుని అతనివేపు చూసింది గీత.

"మిమ్మల్నడుగుతే మీరే చెప్తారనుకోండి," అని కొంచెం ఆగి, "అయినా ఎందుకో, మీరేమనుకుంటారో అని భయంవేసి అడగలేదు." అన్నాడు.

గీత మాట్లాడలేదు. అతన్ని క్రీగంట చూసింది.

సికింద్రాబాదు స్టేషన్లో రైలు ఎక్కగానే తన బెర్తేదో వెతుక్కుని, దాని మీద సూట్‌కేసు పెట్టి, అందులోంచి దుప్పటి తీసి, సూట్‌కేసు ఓ పక్కగా లాగి, బెర్తంతా దుప్పటి పరచి,పైకెక్కి, తలకింద సూట్‌కేసు అమర్చుకుని వెల్లకిలా పడుకుని, కాలక్షేపానికి తెచ్చుకున్న పత్రిక చేతిలోకి తీసుకుని పేజీలు తిప్పసాగింది గీత.

అది టూ - టయర్ రిజర్వేషన్ కంపార్టుమెంటు. కింద సీటుమీద నలుగురు కూచున్నారు. అందులో ముగ్గురు ఒకరికొకరు తెలిసున్నవారని, వారి కబుర్లవల్ల, ఒకే పెట్టెలోంచితీసి ఒకే అగ్గిపుల్లతో అంటించిన సిగరెట్లద్వారా తెలుసుకుంది గీత. సిగరెట్ల పొగ సరాసరి పైకివస్తుంటే అంతవరకు నిశ్శబ్దంగా వున్నఫ్యాన్ ఆన్‌చేసి పొగపోతుందేమోనని ప్రయత్నించింది. అంతగా ఫలించలేదు.

సికింద్రాబాదువదిలి పదిహేను మైళ్ళు వచ్చేసరికి ఏకారణవల్లో రైలు ఆగింది. అప్పటిదాకా ఆమె, తన కెదర బెర్త్‌లో ఎవరున్నారో చూడనేలేదు. అప్పుడయినా, అతను పక్కపరచుకునే ధోరణిలో హోల్డాల్‌విప్పి బట్టలు దులుపుతూ చేసినచప్పుడుకి హడావిడికి అటు తిరిగి చూసింది. మొదటి చూపులోనే అతను ఇంతవరకు తననే గమనిస్తున్నాడని ఆమెకి అర్థమయిపోయింది.

చూడకండా ఎలా ఆపాలి?

నలుగుర్లోకి వస్తే చూస్తారు. తప్పదు.

ఆఫీసులో పనిచేస్తున్నప్పుడు కూడా, ఎవరి పన్లు వాళ్లు చేసుకుంటున్నట్టే వుంటారు. తనెప్పుడు ఎటుచూసినా అక్కడి వ్యక్తి సూటిగా తన కళ్లలోకి చూస్తూ కనబడతాడు. ఆ చూపులో అతనింతసేపూ తన చూపుకోసం ఎంతగా

నిరీక్షిస్తున్నాడో తెలియజేసేది ఒక నందేశం వుంటుంది.

మాట కలుపుతారు. పుస్తకాలు అందిస్తారు. కాఫీలకి రమ్మని ఆహ్వానిస్తారు. వీళ్ళందరినీ స్నేహితులుగా, సహృదయులుగా తీసుకోక తప్పదు. ఒంటరిగా చిక్కి, కాఫీదాకా వెళితే సినిమాకి, సినిమాదాకా వెళితే మరోచోటికి, అలా అలా తీసుకుపోతారు. డబ్బు సరిపోతోందో లేదో,భోగట్టాలు చేస్తారు. ఇంటికి పంపడం, కాలేజీ ఫీజు, హాస్టల్ ఫీజు, పుస్తకాలు, చీరలు, కాస్మెటిక్స్, సినిమాలు, లంచ్‌టైము ఖర్చులు, అన్నీ తెలిసినట్టు వివరించి సరిపోతుందని తను అంటున్నా సరిపోదని రుజువుచేస్తారు. పాపం అని వాపోతారు. మరికొంత బాగా జీవించాలని ప్రబోధిస్తారు. అందులో యెక్కడో వోచోట అతిచాకచక్యంగా బైటపెడతారు అసలు సంగతి.

డబ్బు ఆశపెడతారు. కాలు జారడానికి యెంత పుచ్చుకోవచ్చు?అని మనసులో చిరునవ్వుతో ఆలోచించుకుంటూ మౌనంగా వూరుకుండే వాళ్ళంతట వాళ్లే రేటు పెంచుకుంటూ పోతారు.

ఆ మధ్య వొక జోకు చదివింది. ఒక రోమియో ఒకమ్మాయితో "లక్షరూపాయ లిస్తాను; నాతో వ్యభిచరిస్తావా?" అంటాడు. అమ్మాయి సరే నంటుంది. వెంటనే అతను, "పది రూపాయలిస్తాను, నా దగ్గిర పడుకుంటావా?" అని అడుగుతాడు. ఆ అమ్మాయి కోపం తెచ్చుకుని "ఎవరనుకుంటున్నావు నీ మనసులో" అని దబాయిస్తుంది. దానికా అబ్బాయి, "ఆ సంగతి ఇంతకుముందే సెటిలయి పోయింది. ప్రస్తుతం రేటు గురించి బేరం సాగుతోందంతే" అంటాడు.

అంత దయావిహీనంగా వుంటుంది కాబోలు మగదృష్టి.

పెళ్ళయిన వాళ్లు వుంటారు. పిల్లలు గల వాళ్ళూ వుంటారు. అంతకన్నా ఎక్కువ బాధ్యతలు గలవారున్నూ వుంటారు. ఎవరికీ ఏవిధమైన అశక్యం తరం వుండనట్టే వుంటుంది. "ఒకసారికి తప్పేమిటి?" అని నీతి, ధైర్యం చెబుతారు.

* * *

చిన్న జర్క్‌తో బండి ఆగగానే గీతకు మెలకువ వచ్చింది. అరచేతిలో శ్రీకారం చుట్టుకుని వొంటివేపు చూసుకుంది. మొద్దునిద్దర పట్టేసినా సద్దుకోవలసిందేమీ లేకపోవడం చూసుకుని వొళ్లు విరుచుకుంది.

ఏ స్టేషన్లో ఆగిందో తెలుసుకోవాలని కుతూహలం కలిగింది. అక్కడ నుంచి కనబడదు. కింద కూచున్న వాళ్లు మాట్లాడుకునే ధోరణిని బట్టి, తుని స్టేషను కొద్ది దూరంలో ఉందని అర్థమయింది. టయిమ్ చూసుకుంటే ఆరు దాటి అయిదు నిమిషాలయింది.

ఎదుటి బెర్తులో 'అతని' వేపు చూసింది. నిద్రపోతున్నాడు. రాత్రి చాలసేపు కబుర్లుచెప్పాడు. ఎంత వద్దనుకున్నా వినక తప్పిందికాదు. కొద్దిగా మాట్లాడకా తప్పింది కాదు. భోన్‌గిర్ స్టేషన్లో బిస్కెట్టు ప్యాకెట్టు పళ్లు ఆఫర్ చేశాడు. మరో స్టేషన్లో డ్రింక్స్ తెప్పించేశాడు. మొహమాట పెట్టేసి బలవంతంగా వొళ్ళో పెట్టేశాడు. భోజనం చేసే బయలుదేరానంటే వినలేదు, భోజనం తరవాత పళ్లు తినడం, ప్రయాణంలో విటమిన్ల ఆవశ్యకత అంటూ ఉపన్యాసం చేశాడు. ఎంతో స్నేహంవున్న వాడిలా ఎన్నాళ్లనుంచో మనసిప్పి మాట్లాడుతున్న వాడిలా తన్నితాను వర్ణించుకుంటూనే తన దేహంలో, కదలికల్లో, మాటల్లో ఎన్నో సోయగాలంట్లూ పొగడ్తనిపించనంత నేర్పుతో చెప్పాడు. చివరికి పక్క బెర్తుల వాళ్లు నిదర్లోకి జారేక, కిందకూచున్న వాళ్లు కునికిపాట్లలో ఉనికి తెలియనంతగా మునిగినప్పుడు – అసలు సంగతి బైటపెట్టాడు... తను విశాఖ పట్నంలో శాంతినివాస్ హోటల్లో దిగుతాట్ట. రెండు రోజులు – కాదు, రెండు రాత్రులుంటాట్ట. రూమునెంబరు నాలుగు తనకోసం రిజర్వ్ అయిందిట. అక్కడికి రమ్మన్నాడు. దేనికీ మొహమాట పడక్కర్లేదుట. ఏ పువ్వు లిష్టమో అడిగాడు. ఎందుకోననుకొని చెబితే గులాబీలతో గదంతా

అలంకరిస్తానని చెప్పాడు. పర్స్ ఎదురుగా తెరిచి లెక్క పెట్టాడు. అందులో చిల్లరకాక అయిదువందల రూపాయలున్నాయి. ఇందులో ఏమీ ఇంటికి పట్టుకెళ్ల నక్కరలేదుట. ఒక రోజుకి రెండేసి వందలు ఖర్చుచేసినా ఏమీతరవాలేదుట.

* * *

"ప్రతీ పెట్టెలోనూ చూస్తున్నట్టున్నాడు" అనుకుంది గీత అతన్ని చూడగానే.

తుని స్టేషన్‌లో బండి ఆగిన రెండు మినిషాలలో, రెండుసార్లు ఆ కంపార్టుమెంటుకి అటూ ఇటూ చూసుకుంటూ తిరిగి, చివరికి అందులో యెక్కి, ఖాళీగా వున్న కార్నర్ సీటులో గీతకు ఎదురుగా చతికిలపడ్డాడతను.

నలభయ్యేళ్ళుంటాయి. తెల్లటి దుస్తులు వేసుకున్నాడు. చత్వారపు కళ్ళజోడు మినహా అతని మొహం మీద అతని వయసునుచెప్పేవేవీలేవు. నెత్తిమీద ఒక పాయవెంట్రుకలు నెరిసినా అదేదోబాధని తెలియజేస్తోంది తప్ప వయసునుకాదు.

సిగరెట్టు కాలుస్తున్నా, పేపరు చదువుతున్నా, రైలు ప్రయాణానికి వ్యతిరేకంగా పరుగెడుతున్న చెట్లను గమనిస్తున్నా, ఆ కార్యక్రమాలన్నిటి సందుల్లోంచీ అతను తననే గమనికగా చూస్తున్నాడని గీతకు అర్థమైంది. ఆ కళ్ళలోని ఆకళ్లు ఈ కళ్లకి కొత్తలేదు. వయసు పెరిగినా బుద్ధిని పెరగనివ్వని జీవ ప్రవాహ సందేశాలవి.

"మీది హైద్రాబాదు కదండి" అని పలకరించేడతను, హటాత్తుగా.

"అవునండి. మీకెలా తెలుసు?"

"నేను ప్రపంచ తెలుగు మహాసభలకి వొచ్చాను. మనం అంతా ఒకచోట కూర్చుని ప్రోగ్రామ్ చూసేం. ఒకరోజు కాదు. మూడు రోజులు వరసగా.

"అలాగాండి. మీ ఫామిలీ మీరూ వొచ్చారా?"

అనుకున్నట్టుగానే, వెంటనే తడబడ్డాడతను.

"లేదండి. నేను ఒక్కణ్ణేవొచ్చాను." అని ఒక అరనిమిషం వూరుకుని "నాకు పెండ్లి కాలేదు.'' అన్నాడతను.

"చవటా" అనుకుంది గీత; అతని బనియన్‌లోంచి తొంగిచూస్తున్న ఐదుపేటల జంధ్యాలవంక చూస్తూ. "మీరు బ్రామిన్సాండి" అంది.

"అవునండి'' అన్నాడతను; బుజాల అక్కళింపుతో చాకచక్యంగా జంధ్యాన్ని దాచుకుంటూ.

"మీ దేవూరండి"

"నేను పాయకరావుపేటలో పని చేస్తున్నాను" అని వెళ్ళిపోయిన వూరివేపు వేలు చూపాడు. గబుక్కున పర్స్ తీసి, ఒక విజిటింగ్ కార్డు యిచ్చాడు. కె. వి. సూర్యారావు; బి. ఏ; బ్యాంకులో పని, అదంతా వుంది.

"వైజాగ్ వెడుతున్నారండీ?"

"అవునండి. మీరూ నా?"

"మరేండి. ఏం పనిమీద వెళ్తున్నారో?"

ఇండియన్ బ్యాంక్‌లో ఇంటర్‌వ్యూకి రమ్మన్నారండి." అని నిట్టూర్చింది గీత.

"ఇండియన్ బ్యాంకా? శేషగిరిరావని నాఫ్రెండు ఒకతను హైద్రాబాదు ఇండియన్ బ్యాంకులో అఫీసరున్నాడు." అని, కొంచెంసేపాగి "ఎప్పుడండి, ఇంటర్‌వ్యూ." అన్నాడు.

"ఎల్లుండి."

"చాలా ముందుగా బయల్దేరారే."

"అవునండి. యూనివర్శిటీలో నా ఒరిజినల్ సర్టిఫికెట్సు తీసుకోవాలి. వీలుంటే యెవర్నన్నా ఆశ్రయించి—" అని ఆతని కళ్లలోకిచూసి ఆగింది గీత.

అతను ఒక నిమిషం తీక్షణంగా ఆలోచించాడు. "ఐసీ –" అని.

"మీరెక్కడ పుటప్ చేస్తారు?"

గీత పైకి చూసింది.

సరోజ్‌కుమార్ గబుక్కునదూకాడు. "గుడ్ మార్నింగ్. మిస్ గితా" అని నవ్వుతూ కారిడర్‌లోకి వెళ్ళాడు.

"మీ బంధువులా?"

"కాదండీ. రైల్లో పరిచయమే."

* * *

వాల్తేరు స్టేషన్‌లో దిగగానే ముందు గీత, వెనక సరోజ్‌కుమార్, ఆ వెనక సూర్యారావు గేటువైపు నడిచారు గేటు దాటగానే ఒక ఫుల్‌సూట్‌లో వ్యక్తి సరోజ్‌కుమార్ కెదురువచ్చి "హల్లో" అని కౌగిలించుకుని, "కమాన్ స్కూటర్ తెచ్చాను." అంటూ తీసుకుపోబోయాడు.

"వన్ మినిట్—" అని, సరోజ్ కుమార్ "ఎక్స్‌క్యూజ్‌మి – మిస్ గీతా!" అని ఆమెతో ఏకాంతం కోరినట్టు సూచించాడు.

గీత అప్రయత్నంగా ఆగింది.

ఇంచుమించు నిశ్శబ్దంగా అతను "శాంతినివాస్, రూమ్ నెంబరు నాలుగు. ఇవాళ ఖాళీవుండదు రేపుదయచేయండి. స్వాగతం. గులాబీల పండగ. థాంక్యు" అని జనంలో కలిసిపోయాడు.

గీత నిర్ఘాంతపోతూ చూసింది.

కొద్ది దూరంనుంచి సూర్యారావూ చూశాడు. అతని కేమీ అర్థం కాలేదు.

బస్సుకోసం స్టేషన్ దాటి రోడ్డు కొస్తోంది గీత. వెనగ్గా సూర్యారావు వస్తున్నట్టు గమనించింది.

"నేను మీకోసం ట్రైచేస్తాను. ఇవాళ పగలంతా నాకు పనుంది. రాత్రి గాని రేపుగాని వొచ్చి నాకు తెలిసిన వాళ్ల ఎవరన్నావున్నారేమో కనుక్కొని మీ ఇంటర్‌వ్యూ జయప్రదం కావడానికి ఏర్పాటు చేసే పద్ధతి చెప్తాను. మీ రెక్కడుంటారో చెప్పడానికి అభ్యంతరం లేకపోతే చెప్పండి" అన్నాడతను; గీతతో కూడా నడుస్తూ!

గీత అరనిమిషం ఆలోచించింది.

"థాంక్యు నేను శాంతి నివాస్ హోటల్ రూం నెంబరు నాలుగు రిజర్వు చేసుకున్నాను. రేపు రాత్రికి రండి. నాకు గులాబీ పువ్వులంటే యిష్టం. మర్చిపోకండి." అని చిరునవ్వు నవ్వుతూ, కదలడానికి సిద్ధంగా వున్న రిక్షాయెక్కి "పోనీవోయ్" అనిచెప్పి, "టాటా" చెప్పింది సూర్యారావుకి.